
4. pôstna nedeľa v roku A

1. *Pomazanie Dávida za izraelského kráľa*
(1 Sam 16, 1b.6-7.10-13a)
2. *Nový život v Kristovi* (Ef 5, 8-14)
3. *Uzdravenie slepého od narodenia* (Jn 9, 1-41)

Ludia väčšinou posudzujú iných podľa zovňajšku. Ale Boh vidí hĺbkovo celého človeka, preniká do jeho srdca. Od ľudí, ktorých povoláva do svojej osobitnej služby, vyžaduje úprimné srdce. Takýto Boží postup sa uplatnil aj pri výbere Dávida za izraelského kráľa. Prorok Samuel z Božieho poverenia prišiel do Betlehe-
ma k Izaimu vybrať budúceho kráľa. Myslel si, že ním bude jeho najstarší syn. Ale ani jeden z predvedených siedmich synov Izaiho nezodpovedal Božím požiadavkám. Boh našiel zaľúbenie v najmladšom a najmenšom synovi Dávidovi, na pohľad bezvýznamnom pastierovi oviec. Samuel ho pomazal za kráľa a od toho dňa na Dávida pôsobil Boží Duch. Osobnosť kráľa Dávida mala veľký význam pre dejiny spásy. Z jeho rodu sa mal narodiť Mesiáš. Mesiášske prísľuby sa splnili v Novom zákone, ktorý sa otvára rodokmeňom Ježiša Krista, syna Dávidovho podľa tela.

Evanjeliová správa o uzdravení slepého od narodenia dokazuje, že Ježiš môže človeku vrátiť stratené videnie, ba môže ho i prehĺbiť. U Izraelitov prevládala názor, že choroba a utrpenie sú Božím trestom za hriechy. A tak stretnutie so slepcom inšpirovalo Ježišových učeníkov k otázke, či strata zraku je následok jeho hriechov alebo hriechov jeho rodičov. Ježiš na to odpovedal, že nezhrešil ani slepec, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky. A uzdravil

ho. Nato nasledoval výsluch uzdraveného pred farizejmi. Tí Ježiša obvinili, že uzdravil slepca v sobotu. To bol posvätný deň odpočinku, počas ktorého boli zakázané práce. Uzdravený vydal svedectvo o Ježišovi a vyhlásil ho za proroka. Ježiš vyhľadal uzdraveného a dal sa s ním do rozhovoru. Položil mu otázku, či verí. On uznal Ježiša za Pána, uveril v neho a klaňal sa mu. Ježiš ho uzdravil nielen telesne, ale aj duchovne. Keďže Ježiš povedal o sebe, že je svetlo sveta, uzdravený sa stal synom svetla. Farizeji pokladali seba samých za vidiacich, ale nechceli v Ježišovi vidieť svetlo sveta. Oni boli skutočnými slepcami, a preto ich čakal súd.

Ukrižovaný a zmŕtvychvstalý Kristus žiari všetkým ľuďom ako svetlo sveta. To svetlo prežiarilo aj nás. Apoštol Pavol hovorí, že kedysi v nás vládla tma, ale teraz sme v Božom svetle. Vyzýva nás, aby sme žili ako deti svetla. Čiže naše správanie má odzrkadľovať Božie svetlo. Toto svetlo nás vedie k добрote, spravodlivosti a pravde. Máme skúmať, čo sa páči Bohu, vyhýbať sa zlým skutkom a radšej ich odhaľovať. Veď je hanbou hovoriť, čo všetko sa pácha potajme. Ale v Božom svetle zlé skutky vyjdú najavo. Preto nás apoštol vyzýva úryvkom zo starokresťanského krstného hymnu: „Prebuď sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus.“

Pondelok 4. pôstneho týždňa

1. *Prorocká predpoveď o novom nebi a novej zemi*
(Iz 65, 17-21)
2. *Uzdravenie syna kráľovského úradníka* (Jn 4, 43-54)

Starozákonní proroci očakávali pretvorenie sveta v mesiášskych časoch. Vyjadrujú to výrazy *nové nebo* a *nová zem*. Podobne predpovedali nového Dávida, nový chrám, nový Jeruzalem. Všetko bude nové.

Proroci aj spásu chápali ako obnovu. Jej výsledkom mal byť nový čiže premenený človek. Mesiáš odstráni zlo, prinesie radosť a pokoj.

Ako sa toto nové stvorenie uplatnilo v živote kráľovského úradníka? Úradník sa vybral k Ježišovi, keď počul o ňom, a prosil ho o uzdravenie svojho zomierajúceho syna. Prišiel za Ježišom v núdzi. Dôležitejší mu bol jeho syn ako Ježiš. Preto Ježiš hovorí slová výčitky: *Keď nevidíte znamenia a zázraky, neveríte.*

Až na druhú prosbu úradníka Ježiš odpovedal: „Chod', tvoj syn žije.“ Žiadal od neho vieru v jeho slová. Úradník ešte nevidel zázrak, uveril Ježišovým slovám a odišiel. Stal sa novým, premeneným človekom. Za svoju vieru dostal dvojité odmenu: Syn mu ozdravel a svetlo jeho viery sa začalo šíriť uprostred najbližších: uverila aj celá jeho rodina.

Ako kedysi kráľovský úradník aj my sa ideme stretnúť s Ježišom. On nás môže pretvoriť na nové stvorenie, na nového človeka. Pritom vo všednosti života žiada vieru, ktorá nepotrebuje znamenia a zázraky. Taká viera dôveruje už Ježišovmu slovu, čiže Ježišovi samému. Pri takejto viere Ježiš na nás môže uskutočniť dávny prísľub o novom stvorení, staneme sa novými ľuďmi.

Utorok 4. pôstneho týždňa

1. *Prameň vody života* (Ez 47, 1-9.12).
2. *Uzdravenie chorého pri betsatskom rybníku*
(Jn 5,1-3.5-16)

Prorok Ezechiel v babylonskom zajatí posilňoval zajatcov vo viere v Boha, ktorý obnoví svoj ľud, Jeruzalem i chrám. Boh zjavuje Ezechielovi vo videní plány nového chrámu a budúci život obnoveného Izraela.

Prorok pri vchode do chrámu vidí spod chrámoveho prahu vytekať prameň živej vody. Tento prameň sa mení na rieku, ktorá stále mohutnejším prúdom tečie cez Arabu, púšť pri Mŕtvom mori. Rieka napokon ústi do Mŕtveho mora, ktoré je známe slanou vodou. Na brehoch rieky vyrastie veľké množstvo stromov, ktoré sú znamením života. Ozdravie a oživí sa všetko, kde sa voda dostane.

Voda pre orientálneho človeka, obklopeného púšťou, znamená život. Pramenitá, tečúca, živá voda, ktorá nikdy nevysychá, v dejinách starozákonného Božieho ľudu sa stala symbolom Božieho požehnania. Opis rieky a jej účinkov z Ezechielovho proroctva treba chápať ako podobenstvo. Voda, ktorú vidí prorok rozlievať sa z obnoveného jeruzalemského chrámu, predstavuje oživujúcu Božiu moc.

Chrám je symbolom novozákonného Božieho kráľovstva. Ježiš je chrám (porov. Jn 2, 19n) i prúd živej vody (porov. Jn 7, 37). On je darcom života, ktorý vstupuje do púšte sveta a prináša uzdravenie, oživenie. Dokazuje to aj uzdravenie chorého pri betsatskom rybníku, ktorého voda sa pokladala za liečivú.

My prichádzame do chrámu, k duchovnému prameňu uzdravenia. Ponúka sa nám oživujúca Božia moc,

ktorá sa ako voda vylieva na nás, môže vyliečiť hriechy a umožní prinášať duchovné plody. Ježiš nám prostredníctvom evanjelia dáva otázku: *Chceš ozdravieť?* Ak nájde u nás opravdivú vieru, povie nám uzdravujúce slová: „Vstaň a chod“! Ale nám aj pripomenie: „Nehreš už, aby sa ti nestalo niečo horšie.“ Nehrešiť však možno len vtedy, ak s nami bude Boh, ak sa on stane naším útočiskom, silou a pomocou.

Streda 4. pôstneho týždňa

1. *Prísľub pomoci Pánovmu Služobníkovi*
(Iz 48, 8-15)
2. *Ježišova obrana po uzdravení chorého v sobotu*
(Jn 5, 17-30)

Pánov Služobník dostáva príslub pomoci. Tým služobníkom je starozákonný Boží ľud v babylonskom zajatí. Boh ho neopustí. V čase poníženia pripravuje mu deň spásy a sám ho vyvedie zo zajatia.

Boh má takú lásku k svojmu ľudu ako matka k dieťaťu. Síce aj materinská láska ako jeden z najsilnejších ľudských citov môže zlyhať, ale Boh vo vzťahu k svojmu ľudu ostane verný. Preto prorok povzbudzuje ľud, aby prejavil svoju vďačnosť voči Bohu jasaním a plesaním: *Plesaj, nebo, a jasaj, zem*. Prísľub Božej pomoci sa splnil: starozákonný ľud sa dostal z babylonského zajatia na slobodu.

Pánovým Služobníkom je aj Mesiáš. On prišiel vyslobodiť ľudstvo z hriechu. Na Mesiáša sa tiež vzťahuje príslub Božej pomoci. Plní sa na Ježišovi.

Ježiš uzdravil chorého vo sviatočný deň – v sobotu. V obrannej reči pred zákonníkmi vysvetľuje svoj vzťah k nebeskému Otcovi. Ježiš robí len to, čo vidí robiť Otca. Nič nerobí sám od seba. Platí jeho výrok: *Ja a Otec sme jedno*.

Boh neprestal byť činný na diele stvorenia, neustále zachováva a riadi svet – aj v sobotu. Neustále pracuje a jeho skutky neznesväcujú sobotu. Ježiš má to isté právo: *Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem*.

Ježiš je darca života. Otec mu odovzdal moc dávať život, oživovať. Duchovne kriesi hriešnikov a bude kriesiť mŕtvych na konci sveta.

Ježiš je sudca, Otec mu odovzdal právomoc súdiť život i skutky všetkých. V jeho rukách je život i smrť, časný i večný osud.

Postavme sa pred Ježišov súd už teraz. Zakiaľ je ešte milostivý a milosrdný.

Štvrtok 4. pôstneho týždňa

1. *Mojžišova situácia medzi ľuďom* (Ex 32, 7-14)

2. *Ježišova situácia medzi ľuďom* (Jn 5, 31-47)

Starozákonný ľud bol na ceste z Egypta do prisľúbenej krajiny. Pokiaľ sa jeho vodca Mojžiš na vrchu rozprával s Pánom, ľud si podľa egyptského vzoru dal uliat' zlaté teľa, klaňal sa mu a priniesol mu obeť.

Boh za tento prečin chcel potrestať ľud. Mojžiš však prosil za sebe zverený ľud. Pripomínal Bohu zmluvu. Veril viacej v silu Božieho milosrdenstva než v zlo ľudí. Išlo mu o Božiu česť, preto nedopustil, aby sa im Egypťania posmievali. Boh vypočul Mojžiša a neuskutočnil svoj zámer.

Ježiš tiež prišiel ako vodca a záchranca ľudu. Lenže mnohí ho neprijímajú, lebo žiada zmenu života. Nestačí im Ježišovo svedectvo. Dajú sa zviest' falošnými rečami. Ale o Ježišovi svedčia: Boh, Ján Krstiteľ, Ježišove skutky moci, Sväté písmo. Najväčší muž národa Mojžiš, ktorý písal o Ježišovi, bude obžalobcom ľudu, ktorý neveril v Ježiša.

My sme tiež na ceste. Podliehame svetským vplyvom urobiť si bôžikov. Ale jediným naším záchrancom zostáva Ježiš Kristus...

Piatok 4. pôstneho týždňa

1. *Úklady proti spravodlivému* (Múd 2, 1a.12-22)
2. *Úklady proti Ježišovi v jeruzalemskom chráme*
(Jn 7, 1-2.10.25-30)

Starozákonná Kniha múdrosti charakterizuje zmýšľanie a zaslepenosť bezbožných. Striehnu na spravodlivého, lebo sa stavia proti ich správaniu, vyčíta im prestupovanie zákona, obžalúva ich zmýšľanie a zradu svojej výchovy. Spravodlivý sa nazýva Božím synom. Už aj pohľad na neho je zlým ľuďom na ťarchu, lebo sa odlišuje od nich svojím životom a bočí od ich ciest.

Overujú si, či je pravdivý. Skúšajú jeho trpezlivosť potupou a súžením, chystajú mu smrť. Mýlia sa, lebo ich zaslepila vlastná zloba. Prerátali sa so svojou ľudskou múdrosťou. Nepoznajú Božie tajomstvo, lebo Boh má na riešenie svojej spravodlivosti nielen pozemský život, ale aj posmrtný život, v ktorom bude dávať odmenu.

Obraz prenasledovaného spravodlivého z Knihy múdrosti je predobrazom trpiaceho Mesiáša, ktorý je Spravodlivý v plnom slova zmysle. Toto mesiášske proroctvo sa splnilo na Ježišovi. Chceli ho zabiť, preto prišiel potajomky do Jeruzalema na sviatok Stánkov. Keď učil v chráme, strojili úklady proti nemu, chceli ho chytiť. Ale ešte neprišla jeho hodina. Slová proroctva možno vzťahovať aj na slová rúhačov posmievajúcich sa Ježišovi.

Údel spravodlivého čaká aj úprimne veriaceho človeka, ktorý sa svedomite drží náboženských zásad a nezapadne do konzumnej spoločnosti, nestane sa tuctovou osobou. Odkedy prišiel Ježiš, útechu má v pohľade na neho a v spoluobetovaní svojho utrpenia s ním.

Sobota 4. pôstneho týždňa

1. *Jeremiášovo vyznanie o prenasledovaní*
(Jer 11, 18-20)
2. *Diskusia o Ježišovom pôvode a nevydarený pokus zajať Ježiša* (Jn 7, 40-53)

Nie je ľahké byť prorokom, lebo on musí ohlasovať Božiu vôľu aj vtedy, keď mu hrozí prenasledovanie a utrpenie. Prorok Jeremiáš v úsilí zachrániť národ žiadal od neho, aby sa obrátil k Bohu. Predpovedal obsadenie krajiny Babylončanmi, zánik Jeruzalema i chrámu a podmanenie národa ako následok hriechov. Preto jeho krajanovia, ktorým dôveroval, strojili proti nemu úklady. Ich nenávisť išla až tak ďaleko, že sa chystali zabiť ho, aby po ňom neostalo ani meno. Prorok sa s dôverou odovzdal do Božích rúk. Svoj spor zveril Bohu, ktorý je spravodlivým sudcom. Jeho modlitba nie je výrazom pomsty z urazenej márnomyseľnosti, ale viery v spravodlivý Boží súd.

Prenasledovaný Jeremiáš je predobrazom Krista. Obraz baránka, ktorého vedú na zabitie, neskôr sa vzťahoval na Krista.

Keď bol Ježiš na sviatku Stánkov v Jeruzaleme, vznikla diskusia o ňom. Ľudia hovorili o ňom ako o prorokovi. Vplyvná skupina kňazov nariadila zajať ho. Tento pokus sa nevydaril. Sluhov, príslušníkov chrámovej polície, dotkla sa sila Ježišových slov a neodvážili sa ho zajať. Vrátili sa so slovami: *Nikdy tak človek nehovoril.*

Ako Jeremiáš aj Ježiš bol prorok. Aj proti nemu strojili úklady. Neúspešne, lebo nepriatelia museli ustúpiť pred silou Ježišovho slova.

My uskutočňujeme stretnutie s Ježišom. I nás by sa malo dotknúť Ježišovo slovo.

Už apoštol Pavol predložil hymnus na Ježiša Krista. Hymnus oslavuje jeho pokoru a poslušnosť. Ježiš ako Boží Syn sa vtelením zriekol svojej božskej slávy a moci. Stal sa podobný nám ľuďom vo všetkom okrem hriechu. Uponížil sa a stal sa poslušným až na smrť na kríži. Preto ho Boh povýšil do nebeskej slávy. Ako božskej osobe patrí mu úcta a poklona v nebi, na zemi i v podsvetí.